

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 6. SINIFLAR
1. DÖNEM 2. ORTAK SINAV ÖRNEK SORULARI

Okulunuzun Adı
.....
.....

Sınav süresi **40** dakikadır. Yanlış cevaplar doğru cevapları etkilemeyecektir. Cevaplarınızı optik forma işaretleyiniz.

1. Baharda doğa canlanır, çiçekler açar, hava sıcaklığı (I) artmaya başlar. Bahar; mart, nisan ve mayıs aylarından (II) oluşur. Yazın müjdecisidir. Baharın gelişiyile birçok de- (III) ğişim yaşanır. Ağaçlar yaprak açar, kış uykusuna yatan (IV) bazı hayvanlar artık uyanır. Kuşların ve birçok hayvanın yavrularını büyüttüğünü görürüz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi hâl eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

2. (I)Gün başlar başlamaz köylüleri her zaman olduğu gibi bir yaşam telaşı sardı. (II)Kadınlar ve çocuklar köyün akan tek çeşmesinden su doldurmak üzere sokaklara döküldü. (III)Bu sırada erkekler de tarlaya gitmeden önce hayvanların günlük bakımlarını tamamlamak için işe koyuldu. (IV)Köyde hasat zamanıydı. (V)Bu nedenle yapılacak yığınla iş vardı ve bir an önce işbaşı yapma- lıydılar.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V

3. Eğitim, yaşam boyunca devam eden bir süreçtir. Temeli ailede atılır. Çocuğun ilk öğretmeni annesidir. Çocuk, öğrenmesi gereken şeylerin büyük çoğunluğunu anne- sini gözlemleyerek öğrenir. Anne, bir bakıma çocuğu için aynadır. Bu yüzden annenin çocuğa vereceği eğitim önemlidir.

Bu parçadaki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir.

- Belli bir düzen veya zaman içinde tekrarlanan, ilerle- yen, gelişen olay ve hareketler dizisi.
- Doğumla ölüm arasında yaşanan süre.
- Işığı yansıtan, varlıkların görüntüsünü veren, cilalı ve sırlı cam.
- Toplum içindeki en küçük birlik.

Buna göre aşağıdaki sözcüklerden hangisinin par- çadaki anlamı verilmemiştir?

- A) Aile B) Ayna C) Yaşam D) Süreç

4. Redif; yazılışı, okunuşu, anlamı ve görevi aynı olan eklerin, kelime ve kelime gruplarının dize sonlarında tekrar edilmesi ile oluşur.

Buna göre,

- I. Şimdi gemiler geçer uzaklardan
Gönlüm güvertede sere serpedir
Işıklı geceler, saz sesleri, peynir ekmek

Ne biletim ne param ne dostum var

II. Bu sabah mutluluğa aç pencereni

Bir güzel arın dünkü kederinden

Bahar geldi, bahar geldi güneşin doğduğu yerden

Çocuğum, uzat ellerini

III. Dost dost diye nicesine sarıldım

Benim sadık yârim kara topraktır

Beyhude dolandım boşa yoruldu

Benim sadık yârim kara topraktır

numaralandırılmış dörtlüklerin hangilerinde redif vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III

5. Bugün oldukça keyifli bir gün geçirdim. Sabah erken saatlerde uyanarak güne enerjik bir başlangıç yapmak istedim. Hava harika görünüyordu, bu yüzden koşu yap- maya karar verdim. Doğada koşmak beni her zaman rahatlatır ve zinde hissettirir. Kahvaltıdan sonra parka gittim ve koşmaya başladım. Yemyeşil ağaçlar, çiçekler ve kuş sesleri arasında koşarken doğanın güzelliklerinin tadını çıkardım. Bu benim için gerçekten müthiş bir de- neyim oldu. Koşunun ardından kendimi çok daha canlı hissediyordum.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günlük B) Anı C) Gezi yazısı D) Tiyatro

6. "Bol bol yiyen bel bel bakar." atasözünde aşağıdaki- lardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Umut B) Tutumluluk C) Emek D) Çaresizlik

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Bugün herkez maçı izleyecek.
- B) Dün marketten birkaç meyve aldım.
- C) Bu etkinlikte birçok spor dalı bir araya geliyor.
- D) Hiçbir şey, hayatın anlamını bulma çabamız kadar önemli değildir.

8. "Düz" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yayvan, altı derin olmayan" anlamında kullanılmıştır?

- A) Terzi, babama düz bir kumaştan gömlek dikmiş.
- B) Matematik öğretmenimiz tahtaya düz bir çizgi çizmemi istedi.
- C) Filmin senaristi konuyu düz bir anlatımla izleyicilere aktarıyor.
- D) Haşlanmış yumurtayı düz bir tabağa koymadıklarından yumurta yere düştü.

9. Dedem evimizin güneşiydi. Her sabah kalkar kalkmaz bize sevgi dağıtırdı. Odaya girer, kardeşimi kucağına alır, başlardı dumbala yapmaya: "Dumbala yavrum dumbala! Dumbala gülüm dumbala!.." Sonra onu bırakır, beni alırdı kucağına. Ben o zaman altı yaşımıydım ama dedem beni bebek yerine koyardı.

Yukarıdaki paragrafta anlatımı güçlendirmek için hangi söz sanatından yararlanılmıştır?

- A) Kişileştirme
- B) Abartma
- C) Benzetme
- D) Tezat (Karşıtlık)

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Babam, "Eskişehir, İç Anadolu'nun en güzel şehridir." der.
- B) Bilgisayarlar, modern teknolojinin vazgeçilmez bir parçasıdır.
- C) Dostluk, hayatta önemli bir rol oynar ve insanları bir araya getirir.
- D) Spor, insanların sağlıklı ve aktif bir yaşam sürmelerine yardımcı olur.

11. Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözcüklerdeki "-ler (-lar)" ekinin cümleye kattığı anlam yay araçta içinde yanlıştır?

- A) Sınavdan seksenlerde bir puan bekliyorum. (Yaklaşık)
- B) Aytaç Beyler sonunda evin yolunu bulmuşlar. (Abartma)
- C) Müjganlar haftaya tatil için Finike'ye gidecekmiş. (Aile)
- D) Osmanlılar, sanatta ve mimaride önemli eserler bırakmıştır. (Soy, sülale)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik sözcüklerin üçüne de örnek olabilecek sözcükler bulunmaktadır?

- A) Öğle yemeğinde nefis bir çorba içtim.
- B) Annem bize akşam yemeğinde balık kızartacak.
- C) Bu haftasonu evde genel bir temizlik yapılacaktı.
- D) Yazar son eserinde yine çevre sorunlarına değinmiş.

13. Karpuz, tüm yurttan yazın geldiğini haber veren bir işaret olarak kabul edilir. Eskiye nazaran, seralar ve ithalat sayesinde, her mevsim bulunabilmektedir. Karpuz; mevsimi haricinde alındığında, tatsız ve yüksek maliyetli olduğundan pek tercih edilmemektedir. Özellikle yazın tüketilmesi daha uygun olacaktır. Ülkemizde, özellikle Diyarbakır'da yetişen karpuzlar çok özel bir tür olduğu halde, eskisi kadar kolay bulunamamaktadır. Piyasada satışta olan karpuzların büyük kısmı, İran'dan ithal olarak gelmektedir.

Yukarıdaki metinde karpuzla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne zaman tüketilmesi gerektiğine
- B) Yaz mevsiminin habercisi olduğuna
- C) Piyasadaki karpuzların nereden ithal edildiğine
- D) Ülkemizde Diyarbakır dışında yetişmeme sebebine

14. Köyün birinde Ayşe teyze adından bir kadın yaşamakta ve çocuklara sürekli farklı farklı masallar anlatmaktaymış. Çocuklar, koşa koşa Ayşe teyzenin evine gidermiş. Çocuklar her seferinde Ayşe teyzenin yeni yeni masalları nereden bulduğunu sorarlarmış. Ayşe teyzenin çocuklardan sakladığı bir sırrı varmış. Ayşe teyze anlattığı her masalı evinde bulunan masal battaniyesi sayesinde öğrenir, çocuklara da öğrendiği bu masalları anlatırmış.

Bu parçada aşağıdaki hikâyeye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Zaman
- B) Yer
- C) Olay
- D) Şahıs

15. Özellikle yaşlı insanlardan şu sözleri çok sık duyarsınız: “Televizyon çikalı eski muhabbetler kalmadı.” Biz bu haklı sözleri değiştirerek şöyle diyoruz: “Televizyon çikalı anne babalar çocuklarına eskisi kadar zaman ayıramaz oldu.” Anne gündüz televizyon izlerken eteğine yapışan çocuğu başından savmak için “Git oyuncaklarınla oyna, görmüyor musun televizyon izliyorum” der. Baba işten dönüp akşam yemeğini yedikten sonra koltuğuna oturur, eline kumandayı alır, saatlerce şu kanal senin bu kanal benim dolaşır durur. Baba özlemi çeken çocuğuna yarım saatini ayırmaz.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk ve Televizyon
B) Televizyonun Önemi
C) Televizyonun Zararları
D) Çocukların Ailedeki Yeri

16. Karpuz, zararlı denemez ancak şeker ve böbrek hastalarının kontrollü tüketmesi gereken bir gıdadır. İçeriğindeki yüksek oranlı likopen nedeniyle, domatese benzer etkilerle; yoğun bulantı hissi, kusma ve ishal ile birlikte, mide ve bağırsak şişkinliği ve gaz yapabilir. Ayrıca potasyum açısından son derece zengin olan karpuz, böbreklerin işini bir miktar zorlaştırır. Bundan dolayı da böbrek hastalığı olanların doktora danışmadan karpuz tüketmemesinde fayda vardır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olamaz?

- A) Karpuz tüketirken kimler doktora danışmalıdır?
B) Karpuzun zararları var mıdır, varsa nelerdir?
C) Karpuz hangi hastalıklara sebep olabilir?
D) Karpuz da domates gibi meyve midir?
17. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayrıçla gösterilen yere nokta (.) getirilemez?**
- A) Önümüzdeki cumartesi günü 12()45'te antrenmanımız olacak.
B) Bozulan telefonu tamir ettirmek için tamirciye götürdüm()
C) Önümüzdeki yıl, kardeşim 2() sınıfta olacak.
D) Eyvah, uçağımızın kalkmasına iki saat kalmış()

18. Birgün okul kütüphanesine gidip kitap aramaya başladım. Orada gezerken iki kitabın kendi aralarında fısıldaştıklarını duydum. Biraz daha **yakınlaşınca** ne konuştuklarını anladım. Şu ana kadar kimsenin almadığı çok eski bir kitaptan bahsediyorlardı. Söyledikleri çok dikkatimi çekti. Hemen o kitabı aramaya başladım. Bir rafta diğerlerine göre çok eski duran bir kitap bulmuştum. İsmi bile çok zor okunuyordu: “Hüzünlü Günler”. Adından ne yaşadıkları anlaşılabilirdi. Kitabın bazı yerleri yırtıktı, bazı kelimeleri ise okunmuyordu.

Yukarıdaki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Üçüncü kişi ağzıyla yazılmıştır.
B) Kişileştirme sanatına başvurulmuştur.
C) Altı çizili cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
D) Koyu yazılmış sözcük yapısına göre türemiştir.

19. “Bilmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Ben arkadaşını bilmem, seni bilirim.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Başına gelenleri bilmek çok acı verici.
B) Tüm bu yaşananların tek sorumlusu olarak sizi bilirim.
C) Öğretmenim, emeklerinizden dolayı size teşekkürü bir borç bilirim.
D) Sabah sabah gelip tıraş olmasını biliyor, parasını vermesini bir türlü bilmiyor.

20. Sağlıklı bir beyin, yaşam kalitemizi büyük ölçüde etkiler. Zihinsel keskinlik, odaklanma ve stresle başa çıkma becerileri, günlük rutinlerimizin bir sonucu olarak gelişir. Zinde bir beyin için seçeceğimiz rutinler, hayatınıza olumlu bir etki yapar. Düzenli fiziksel aktivite, sağlıklı beslenme, yeterli uyku ve zihinsel egzersizler, beyin sağlığını desteklemek için temel taşlardır. Ayrıca, stresten kaçınmak, sosyal bağlantıları korumak ve yeni şeyler öğrenmek de beyin fonksiyonlarını artırır.

Metinde asıl anlatmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sağlıksız beslenme beynimizi işlevsiz hale getirir.
B) Beynimizi iyi kullanabilmenin tek yolu, zihinsel egzersizlerdir.
C) Sağlıklı ve zinde bir beyin için günlük rutinler seçilirken çok dikkatli olunmalıdır.
D) Düzenli olarak gün içinde yaptığımız tüm faaliyetler beyin sağlığına olumlu etki eder.